

T.C. Kocaeli Üniversitesi Teknoloji Fakültesi Bilişim Sistemleri Mühendisliği

ÖĞRENCİLERİN BAŞVURULARI İÇİN MOBİL KAYIT TOPLAMA PLATFORMU (SİSTEMİ) GELİŞTİRME

Emre Alkan Mert Bulut Mehmet Hüseyin Somuncu Gizem Coşkun

2021-2022 GÜZ DÖNEMİ YAZLIM LABORATUVARI-I DERSİ PROJE - I

DANIŞMAN-ÖĞRETİM GÖREVLİSİ

Arş. Gör. Sümeyya İLKİN Dr. Öğr. Üyesi Önder YAKUT Öğr. Gör. Alper METİN

PROBLEM TANIMI

Mobil platformda bir uygulama geliştirilecektir. Mobil uygulamanın veritabanı olacak ve ilgili veritabanı NoSQL ile oluşturulacaktır. Ayrıca veritabanı kısmında veri yapılarında kullanılan B+ ağaç yöntemi kullanılarak hiyerarşik olarak veri kaydı yapılacak ve tutulacaktır.

1.GİRİŞ

Native (Yerel):

Native mobil uygulamalar belirli bir işletim sistemi için yapılan uygulamalardır. Andorid için yapılan uygulamalar sadece android işletim sistemlerinde, ios için yapılan uygulamalar da sadece ios işletim sistemlerinde kullanılabilir. Yani bir uygulama fikrini her iki platformda da kullanılmasını istiyorsak android geliştiriciler android için, ios geliştiriciler ios için kod yazmalıdır.

Cross Platform Geliştirme

Cross platformda uygulama geliştirmek istediğimizde farklı kod tabanlarına ihtiyaç kalmadan birden fazla işletim sistemine uygun bir uygulama yapmış oluruz.

• Uygulama geliştirmek için kullanılabilecek diller:

Dart - Flutter C# - Xamarin JavaScript - React Native, Ionic, Cordova

• Cross Platform uygulama geliştirmenin avantajları ve dezavantajları nelerdir?

Avantajları:

- Aynı anda birden fazla işletim sisteminde olması daha fazla kullanıcıya erişmeyi sağlar. Bu aynı zamanda uygulamanın gelirinin de artmasını sağlar.
- Birden fazla geliştirici olmadan tek bir kişi ile yapılabildiğinden maliyeti de çok yüksek olmaz.
- Native uygulama geliştirmeye göre (belirli durumlar dışında, bu durumları karşılaştırma yaptığım kısımda belirteceğim.) daha kısa sürede yapılabilir.

Dezavantajları:

- 1. Performans açısından native uygulamalara göre düşüklük yaşanır daha yavaştır.
- Kitaplık ve SDK'ların sınırlı desteğinden dolayı gerekli özelliklerin entegresi çok zor olabilir.
- Uygulamayı birden fazla platforma uyarlamak zorunda olmak çeşitli cihazlarda tasarım konusunda sorun yaratabilir. Bu da geliştirici için ekstra bir iş yaratır.

Native uygulama geliştirmek:

Android:

Java / Kotlin

IOS:

Object-C / Swift

Avantaiları:

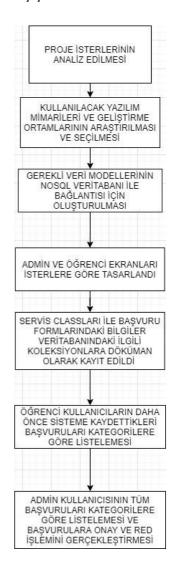
- Uygulamaları tek bir platform için gerçekleştirdiğimiz için performans konusunda çok iyi ve hızlıdır.
- Tek bir platforma ait olduğu için geliştiriciler ui-ux tasarımını o platformda en iyi çalışacak şekilde yaparlar ve bu da tasarımın harika olmasını dolayısıyla kullanıcının memnuniyetini garanti eder.
- 3. Uygulamalar cihazın işlevselliği ile uyum sağlar ve cihazın donanımıyla kolayca entegre olur. (gps, kamera, dokunmatik ekran vb.)
- 4. Uygulamayı google play market ya da app store gibi platformlara yüklerken onların yönergelerine uyumluluk sağlar bu da yükleme işini kolaylaştırır.
- 5. Uygulamayı kullanmak genellikle belirli işlevler dışında internet bağlantısı gerektirmez.

Dezavantajları:

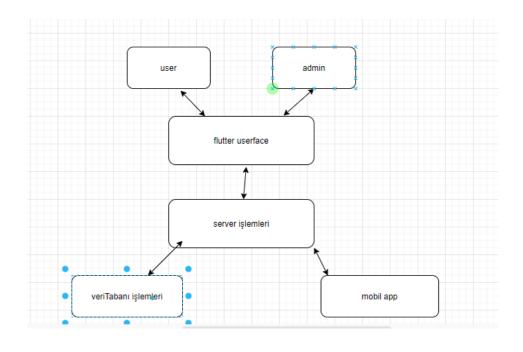
- 1. Uygulama tek bir platforma özgü yapılır bu da aynı uygulamayı farklı platformlarda farklı kod tabanları gerektirir.
- 2. Her platforma özel uygulama yapmak ise daha fazla geliştiriciye ihtiyaç duyar.
- 3. Daha fazla geliştirici daha fazla maliyet demektir. Bu yüzden native uygulama yapmak cross platforma göre bazı şartlar dışında daha maliyetlidir.

2. TASARIM

A. GENEL AKIŞ ŞEMASI

B. YAZILIM MİMARİSİ

Şekil 1: Sistemin blok şeması

Projemizde kullandığımız veritabanı NOSQL document(belge) bazlı bulut veritabanı olan FireStore veritabanıdır.

NoSql veritabanından bahsetmek gerekirse; belirli veri modelleri için özel olarak tasarlanmıştır ve modern uygulamalar oluşturmaya yönelik esnek şemalara sahiptir. NoSQL veritabanları uygun ölçekte geliştirme kolaylığı, işlevselliği ve performansıyla geniş çaplı olarak kabul görmüştür.

NoSQL veritabanlarında, verilere erişmek ve onları yönetmek için çeşitli veri modelleri kullanılır. Bu tür veritabanları, özellikle büyük veri hacmi, **düşük** gecikme süresi ve esnek veri modelleri gerektiren uygulamalar için optimize edilmiştir. Bu gereksinimler, diğer veritabanlarının veri tutarlılığı kısıtlamalarının bir kısmı esnetilerek karşılanır.

Nosql Veritabanı Türleri

- 1-) Anahtar-Değer(Key-Value Pair) NoSQl
- 2- Document(Belge) NoSQl
- 3-GraphSQL(Grafik) NoSQl
- 4-Bellek İçi(Amazon DynamoDB)
- 5-Arama NOSQL

İLİŞKİSEL VERİTABANI VE NOSQL VERİTABANI KARŞILAŞTIRMASI

Veri modeli : ilişkisel veritablarında İlişkisel model, verileri satır ve sütunlardan oluşan tablolar halinde normalleştirir. Tablolar, satırlar, sütunlar, dizinler, tablolar arasındaki ilişkiler ve diğer veritabanı öğeleri bir şema tarafından kesin bir şekilde tanımlanır. Veritabanı, tablolar arasındaki ilişkilerde başvurusal bütünlük uygular. Noqsl ise performans ve ölçek için optimize edilmiş anahtar-değer, belge ve grafik gibi çeşitli veri modelleri sağlar.

İş Modeli: İşlemsel ve güçlü tutarlılığa sahip çevrimiçi işlem gerçekleştirme (OLTP) uygulamaları için tasarlanan ilişkisel veritabanları, çevrimiçi analitik işlem (OLAP) için uygundur. NoSQL veritabanları, düşük gecikme süreli uygulamaları içeren çeşitli veri erişimi desenleri için tasarlanmıştır. NoSQL arama veritabanları, yarı yapılandırılmış veriler üzerinde analiz için tasarlanmıştır.

Performans: RDBMS için performans genellikle disk alt sistemine bağlıdır. En üst düzey performans için genellikle sorguların, dizinlerin ve tablo yapısının optimize edilmesi gerekir. NOSQL de ise temel donanımın küme boyutu, ağ gecikme süresi ve çağrı yapan uygulama gibi etmenlerin birleşimine bağlıdır.

API'ler: RDBMS için Veri depolama ve alma istekleri, yapılandırılmış sorgu diline (SQL) uygun sorgular kullanılarak iletilir. Bu sorgular ilişkisel veritabanı tarafından ayrıştırılır ve yürütülür. NoSQl ise Nesne tabanlı API'ler, uygulama geliştiricilerinin veri yapılarını kolayca depolamasına ve almasına imkan tanır. Bölüm anahtarları, uygulamaların anahtar-değer çiftlerini, sütun kümelerini veya seri hale getirilmiş uygulama nesneleri ve öznitelikleri içeren yarı yapılandırılmış belgeleri bulmasına imkan tanır.

Projemizde kullandığımız FireStore veritabanı belge tipli bir NoSql veritabanıdır.

Bu tipte bir veritabanında uygulama kodunda genellikle bir nesne veya JSON benzeri bir belgeyle temsil edilir. Belge veritabanları, geliştiricilerin uygulama kodlarında kullandıkları aynı belge modeli biçimini kullanarak bir veritabanında veri depolamasını ve sorgulamasını kolaylaştırır. Belgelerin ve belge veritabanlarının esnek, yarı yapılandırılmış ve hiyerarşik yapısı sayesinde geliştiriciler, uygulamaların gereksinimleri doğrultusunda geliştirme yapabilirler. Bu belge modeli; kataloglar, kullanıcı profilleri ve her belgenin hem benzersiz olduğu hem de zamanla geliştiği içerik yönetim sistemleri ile birlikte oldukça kullanışlıdır.

Flutter ve Cloud Firestore Bağlantısı:

Projemizde 5 farklı başvurunun sisteme kaydedilmesi gereklidir. Bunu gerçekleştirebilmek için bazı adımları sırayla uygulamak gerekir. İlk olarak herbir başvuru için ayrı ayrı Flutter Widget'ları yardımıyla tasarımları yapıldı. Daha sonra her bir başvuru için veri modeli oluşturuldu. Örnek olarak:

```
class YatayGecisBasvuruModel {
 String? id;
 String? basvuruTuru;
 String? ogrenciAd;
 String? ogrenciTc;
 String? ogrenciDogumtarih;
 String? ogrenciEmail;
 String? ogrenciGsm;
String? ogrenciAdres;
String? ogrenciUniversite;
 String? ogrenciFakulte;
 String? ogrenciBolum;
 String? ogretimTuru;
 String? ogrenciSinif;
 String? ogrenciDisiplin;
 String? ogrenciNotOrt; ..... }
```

Daha sonra oluşturulan veri modeli , kullanıcının doldurduğu bu bilgilerin veritabanına kaydedilebilmesi için Service Classlarında yazılan fonksiyonlara parametre olarak gönderildi. Örneğin ;

```
class YatayBasvuruService {
final FirebaseFirestore _firestore = FirebaseFirestore.instance;
```

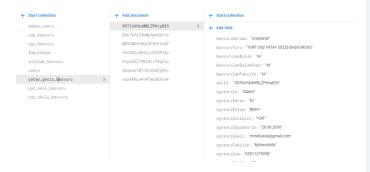
User? user = FirebaseAuth.instance.currentUser;

```
UserModel loggedInUser = UserModel();
Future<YatayGecisBasvuruModel> basvuruOlustur(String basvuruTuru, ogrenciAd...) async {
    var ref =
    _firestore.collection("yatay_gecis_basvuru");
    basvuruDurumu = "onay bekliyor";
    onaylanmaTarihi = "belirsiz";
    reddedilmeTarihi = "belirsiz";
    var documentRef = await ref.add({
```

});

Böylelikle FireStore veritabanımıza "yatay_gecis_basvuru" adlı koleksiyona bir yatay geçiş başvurusunu döküman olarak kayıt etmiş olduk.

Şekil 1.1 Veritabanına kaydedilen başvuru

Kullanıcı bir başvuruyu kayıt ettikten sonra o başvurusunu takip edebilmelidir. Bunun içinde bir takım query' ler ve fonksiyonlar implement edilmelidir. Bir göz atarsak eğer;

** YatayBasvuruService

```
Stream<QuerySnapshot> basvurulariGetir(UserModel
userModel) {
    CollectionReference collectionReference =
        _firestore.collection("yatay_gecis_basvuru");
    Query query =
        collectionReference.where("ogrenciEmail", isEqualTo:
userModel.email);
    //print("email degeri +++:" + loggedInUser.email!);
    return query.snapshots();
    //var ref =
    _firestore.collection("yatay_gecis_basvuru").snapshots();
    //return ref;
}
```

Bu query snapshot'u return eden fonksiyon ile öğrenci kullanıcısı daha önce kayıt ettiği bir başvuruyu görebilecektir.

Tasarım ekranındaki bazı kodlara dikkat edersek ;

```
Widget build(BuildContext context) {
  return Material(
   color: Colors.green,
   child: StreamBuilder<QuerySnapshot>(
    stream:
_yatayBasvuruService.basvurulariGetir(loggedInUser),
    builder: (context, snapshot) {
     return !snapshot.hasData
        ? CircularProgressIndicator()
        : ListView.builder(
         itemCount: snapshot.data!.docs.length,
          itemBuilder: (context, index) {
            DocumentSnapshot basvuruListesi =
              snapshot.data!.docs[index];
              return Padding(
             padding: const EdgeInsets.all(8.0),
             child: Container(
              height: 380,
              decoration: BoxDecoration(
                color: Colors.white,
                border: Border.all(color: Colors.green, width:
1),
                borderRadius:
```

```
BorderRadius.all(Radius.circular(10)),
              child: Padding(
               padding: const EdgeInsets.all(5.0),
               child: Column(
                children: [
                  SizedBox(
                   height: 10,
                  Row(
                   children: [
                    Text(
                     "BAŞVURU TÜRÜ:",
                     style: TextStyle(
                        fontSize: 14, color: Colors.black),
                     textAlign: TextAlign.center,
                    ),
                    Text(
                      "${basvuruListesi['basvuruTuru']}",
                     style: TextStyle(
                        fontSize: 14,
                        color: Colors.black,
                        fontWeight: FontWeight.bold),
                      textAlign: TextAlign.center,
```

Şekil 1.2 Arayüz'de kullanıcının başvuru görüntülemesi

```
BAŞVURU TÜRÜ : KURUM IÇİ YATAY GECIS
ÖĞRENCİ EMAİL : 191307077@kocaeli.edu.tr
ÖĞRENCİ EMAİL : 191307077@kocaeli.edu.tr
ÖĞRENCİ YAZIŞMA ADRESİ : İzmit/Kocaeli
ÖĞRENCİ YERLEŞME YILI : 2019
ÖĞRENCİ YERLEŞME YILI : 2019
ÖĞRENCİ YERLEŞME YILI : 2019
ÖĞRENCİ YERLEŞME YILI : 2019
ÖĞRENCİ FAKÜLTE : Mühendislik Fakültesi
ÖĞRENCİ BÖLÜM : Bilgisayar Mühendisliği
ÖĞRENCİ NÜMARASI : 191307077
ÖĞRENCİ NÜMARASI : 191307077
ÖĞRENCİ NÜMARASI : 191307077
ÖĞRENCİ NÜMARASI : 191307077
ÖĞRENCİ NÜMARASI : 191307077
ÖĞRENCİ NÜMÜNÜN PUANI : YKS-340

BAŞVURULAN FAKÜLTE : mühendislik fakültesi
BAŞVURULAN BÖLÜMÜNÜN PUANI : YKS-340

BAŞVURULAN BÖLÜMÜNÜN PUANI : YKS-340

BAŞVURULAN BÖLÜMÜNÜN PUANI : YKS-318
ÖĞRENCİ YENLEŞME YLI : 2019
ÖĞRENCİ YENLEŞME PUANI : YKS-318
ÖĞRENCİ YERLEŞME PUANI : YKS-318
ÖĞRENCİ FAKÜLTE : MÜhendislik Fakültesi
ÖĞRENCİ YERLEŞME PUANI : YKS-318
ÖĞRENCİ NUMARASI : 191307077
ÖĞRENCİ NUMARASI : 191307077
ÖĞRENCİ NUMARASI : 191307077
ÖĞRENCİ NUMARASI : 191307077
ÖĞRENCİ NUMARASI : 191307077
ÖĞRENCİ NUMARASI : 191307077
ÖĞRENCİ NUMARASI : 191307077
ÖĞRENCİ NUMARASI : 191307077
ÖĞRENCİ NUMARASI : 191307077
ÖĞRENCİ NUMARASI : 191307077
ÖĞRENCİ NUMARASI : 191307077
ÖĞRENCİ NUMARASI : 191307077
ÖĞRENCİ NUMARASI : 191307077
ÖĞRENCİ NUMARASI : 191307077
ÖĞRENCİ NÜMÜNÜN PUANI : AYT-295

BAŞVURULAN FAKÜLTE : İLETISİM FAKULTESI
BAŞVURULAN BÖLÜMÜNÜN PUANI : AYT-295
```

Bu işlemlerden sonra Admin kullanıcısının bütün öğrenci kullanıcılarının başvurulanı listeleyip ve kategorize edip, incelemelere göre başvuruyu onaylayıp reddetme işlemleri gerçekleştirildi.

Adminin başvuru listeleme fonksiyonu;

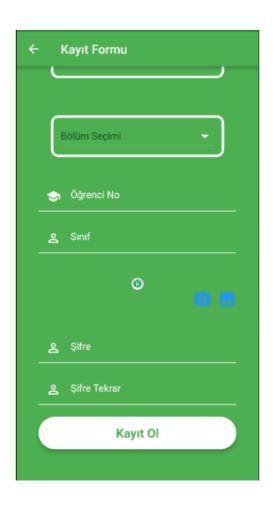
```
// bekleyen başvuru listeleme
Stream<QuerySnapshot> basvurulariGetirAdmin() {
CollectionReference collectionReference =
_firestore.collection("yatay_gecis_basvuru");
```

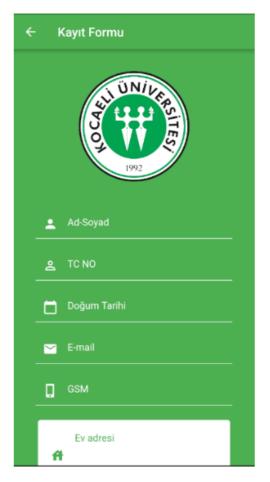
```
Query query =
    collectionReference.where("basvuruDurumu",
isEqualTo: "onay bekliyor");
  //print("email degeri +++:" + loggedInUser.email!);
  return query.snapshots();
  //var ref =
_firestore.collection("yatay_gecis_basvuru").snapshots();
 //return ref;
}
// onaylanan başvuruları listeleme
Stream<QuerySnapshot> onayliBasvurulariGetirAdmin() {
  CollectionReference = 
     firestore.collection("yatay gecis basvuru");
  Ouery query =
    collectionReference.where("basvuruDurumu",
isEqualTo: "onaylandı");
  //print("email degeri +++:" + loggedInUser.email!);
  return query.snapshots();
  //var ref =
_firestore.collection("yatay_gecis_basvuru").snapshots();
  //return ref;
}
// reddedilen başvuruları listeleme
 Stream<QuerySnapshot>
reddedilenBasvurulariGetirAdmin() {
  CollectionReference = 
    _firestore.collection("yatay_gecis_basvuru");
  Query query =
    collectionReference.where("basvuruDurumu",
isEqualTo: "reddedildi");
  //print("email degeri +++:" + loggedInUser.email!);
  return query.snapshots();
  //var ref =
_firestore.collection("yatay_gecis_basvuru").snapshots();
  //return ref;
}
// başvuru onaylama fonksiyonu
Future basvuruOnaylaAdmin(String selectedDoc) async {
  FirebaseFirestore.instance
    .collection("yatay_gecis_basvuru")
    .doc(selectedDoc)
    .update({
   'basvuruDurumu': "onaylandı",
   'onaylanmaTarihi': DateTime.now(),
  });
}
// başvuru reddetme fonksiyonu
Future basvuruReddetAdmin(String selectedDoc) async {
  FirebaseFirestore.instance
    .collection("yatay gecis basvuru")
    .doc(selectedDoc)
    .update({
   'basvuruDurumu': "reddedildi",
   'reddedilmeTarihi': DateTime.now(),
  });
}
```

1- GENEL YAPI

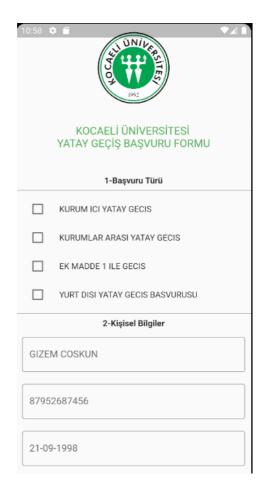

YATAY GEÇİŞ EKRANLARI

	3-Öğrenimine ilişkin bilgiler		
kou			
MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ			
Bilgisayar Muhendisligi			
Öğrenim	Türü		
	1 Ogretim		
	2 Ogretim		
Sınıfı			
	1		
	2		
	3		
	4		
	5 ve Uzeri		

GIZEM CUSKUN	
87952687456	
21-09-1998	
gizemcsk1@gmail.com	
68957412569	
kocaeli	
3-Öğrenimine ilişkin bilgiler	
kou	
MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	
Bilgisayar Muhendisligi	

DGS BAŞVURU EKRANLARI

3-Öğrenimine ilişkin bilgiler		
kou		
MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ		
Bilgisayar Muhendisligi		
3-Öğrenci Başvurusuna Ait Bilgiler		
GENEL NOT ORTALAMASI		
191789288		
KAYITLI ÜNİVERSİTEYE YERLEŞME YILI		
YERLEŞİLEN PUAN TÜRÜ VE PUANI		
Beyan ettiğim bilgilerin veya belgelerin gerçeğe aykırı olması veya daha önce yatay geçiş yapmış olmam halinde hakkımda cezai işlemlerin yürütüleceğini ve kaydım yapılmış olsa dahi silineceğini bildiğimi kabul ediyorum.		
Ad-Soyad		

YAZ OKULU BAŞVURU EKRANLARI

ESAS 1-(1) Spor Bilimleri Fakültesi dışındaki tüm akademik birimlerde okuyan öğrencilerin, diğer yükseköğretim kurumlarından yaz öğretilminde ders alabilmeleri için; Üniversiteye giriş yılı esas olmak üzere ilgili bölüm/ program taban puanın en fazla 40 puan düşük olma koşulu aranır (3) Yaz okulunda diğer yükseköğretim kurumlarından alınacak dersler için öğrencinin kayıtlı olduğu ilgili birimin Bölüm/Anabilim Dalı veya Program Başkanlığının onayı gerekir. (4) Yaz okulunda Bölüm/Anabilim Dalı veya Program Başkanlığı bu konudaki değerlendirmesini; ilgili bölüm müfredatındaki benzer içeriğe veya program yeterliliğine sahip olmakla birlikte, ders(ler)in AKTS/kedi/saat değer(ler)inden herhangi birini dikkate alarak yapar

ESAS 2- (I) Öğrenciler, yaz öğretiminde derslerin AKTS/ kredi/saat değerlerine bakılmaksızın, en çok 3 ders alabilir.

ESAS 3-(I) Güz ve/veya bahar yarıyıllarında kayıt donduran öğrenciler, kayıt dondurdukları yarıyıllara ilişkin dersleri yaz öğretiminde alamazlar

SSAS 6- (İ)Yaz öğretlini kapsamında alınan ders(ler)in notu genel not ortalamasına bakılmaksızın 4,lük sistem üzerinden 2,nin altında ise öğrenci bu ders(ler)den başarısız sayılır.

ESÂS 9- (I) Yaz öğretimi aynı öğretim yılına ait üçüncü bir yarıyıl değildir. Yaz öğretiminde alınan ders(ler)in notları, öğrencilerin güz ve bahar yarıyıllarındaki yarıyıl not ortalamalarını ve yarıyıllardaki derslerin koşul durumlarını etkilemez. Ancak, öğrencinin genel not ortalaması (GNO) hesaplanmasına dahil edilir.

Başvuruyu Kaydet

ÇAP BAŞVURU EKRANLARI

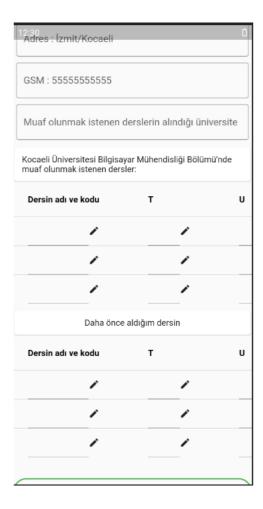
2-	-Öğrenimine ilişkin bilgiler	
kou		
MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ		
Bilgisayar Muhendisligi		
191789288		
Kayıtlı Olduğu	Programın not ortalaması(AGNO)	
Kayıtlı Olduğu Pro	gramın Öğrenim Türü	
Örgün Ö	gretim	
☐ İkinci Ö	ğretim	
Kayıtlı Olduğu Proç	gramın Öğrenim Türü	
☐ Örgün Ö	ğretim	
☐ İkinci Öğ	ýretim	
Kayıtlı Olduğu Proç	gramın Yarıyılı	
3. Yarıyı	I	
5. Yarıyı	I	
Disiplin Cezası		
☐ VAR		
□ уок		
4-ADAYIN BAŞVURDUĞU ÇAP PROGRAMINA İLİŞKİN BİLGİLER		
Başvuru Yapacağı Fakülte		
Başvuru Yapacağı Lisans Programı		
	Rasviiriivii Kavdet	

KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ ÇAP BAŞVURU FORMU		
1-Kişisel Bilgiler		
GIZEM COSKUN		
87952687456		
gizemcsk1@gmail.com		
68957412569		
kocaeli		
2-Öğrenimine ilişkin bilgiler		
kou		

DERS İNTİBAK BAŞVURU EKRANLARI

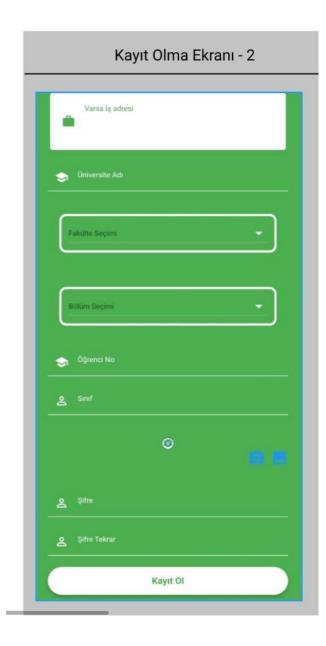

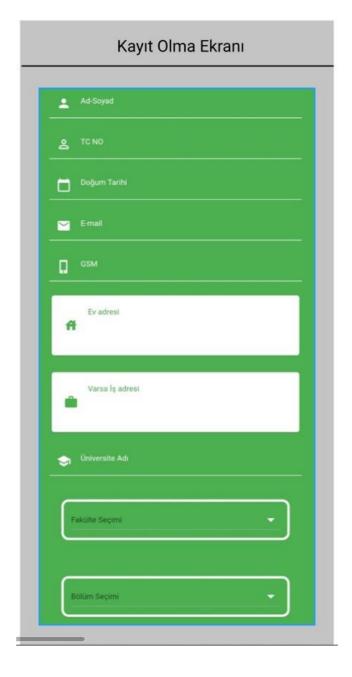

GİRİŞ EKRANI

Şifre Sıfırlama Ekranı

A. Karşılaşılan Sorunlar ve Çözümleri

Başvuru yaparken kaydettiğimiz bilgileri pdf'e çevirirken birkaç gün boyunca sebebini anlayamadığımız hatalar aldık. Sebebini uzun bir süre anlayamadık ya da yanlış anladık. Hatanın çözümünü google'de araştırırken aynı zamanda da farklı arkadaşlarıma sorarak fikir alışverişi yaptık. Bunu araştırırken hatanın neden olabileceği birkaç durum bulduk. Bunlardan bazıları şöyleydi:

Girilen bilgilerde türkçe karakterler bulunmasından ötürü pdf'e çevirilememesi ve farklı bir font kullanımı, farklı font kullanılmak istenirse fontun yolunun belirlenmemesi, girdilerin doğru olmaması gibi birçok neden bulduk. Bizim hatamız ise kullanacağımız fontu, dosyada belirtirken girdilere dikkat etmemek. Kısacası birkaç gün uğraştığımız bu sorunun tek nedeni girdi hatasıydı. Bunun dışında başvuru ekranlarında bilgileri girip kayıt ederken bazı bilgiler null geliyordu. Bilgileri yazdığımız halde başvuruları görüntülediğimiz ekranda hata alıyorduk. Bunun sebebinin ise başvuruları getirirken değişkenleri model, başvuruEkranı, başvuruGoruntuleEkranı ekranlarında düzgün bir sıra ile değilde farklı sıralarda yazdığımızı farkettik. Hepsini aynı düzende yazdıktan sonra hatasız çalışmaya ve null olan değerlere yazdığımız değerlerin geldiğini gördük. Çözümü yukarıda belirttiğim gibi google araştırmaları, arkadaşlarımla yazdıklarımızı kontrol etmek, youtube videoları izleyerek doğru/yanlışlarımızı görmek ve farklı yöntemleri denemek gibi birçok yol deneyerek hatalarımıza çözümler bulduk.

Başvurularda yaz okulu başvuruları ve intibak başvurularını tasarlamak ve başvuruları kaydettirmek ve listelemek zor ve zaman alıcıydı. Çünkü bu başvurularda tablo halinde alanlar(fields) var örnek olarak yaz okulunda alınmak istenen 2 veya 3 farklı ders aynı şekilde intibak başvurusu yaparken birden fazla dersten muaf olunmak isteniyorsa liste halindeki bir değeri veritabanına kaydettirmek gerekiyor. Bunu gerçekleştirmek çok zorladı ve birçok hatayla karşılaştık. En sonunda çözüm olarak Firestore'un array of objects (nesne arrayi) için geliştirdiği bir methodu uyguladık.

```
{
              'sorumluOlunanDersler':
FieldValue.arrayUnion([
                 "Ders Adi ve Kodu":
dersControllerKou1.text,
                 "t": _teoriControllerKou1.text,
                 "u": _uygulamaControllerKou1.text,
                 "l": _labControllerKou1.text,
                 "Ders Adi ve Kodu":
_dersControllerKou2.text,
                 "t": teoriControllerKou2.text,
                 "u": uygulamaControllerKou2.text,
                 "1": labControllerKou2.text,
                 "Ders Adi ve Kodu":
dersControllerKou3.text,
                 "t": _teoriControllerKou3.text,
                 "u": _uygulamaControllerKou3.text,
                 "1": labControllerKou3.text,
              ])
              'yazOkuluAlinanDersler':
FieldValue.arrayUnion([
                 "Ders Adi ve Kodu":
_dersControllerYaz1.text,
                 "t": _teoriControllerYaz1.text,
                 "u": _uygulamaControllerYaz1.text,
                 "l": labControllerYaz1.text,
                 "Ders Adi ve Kodu":
_dersControllerYaz2.text,
                 "t": _teoriControllerYaz2.text,
                 "u": _uygulamaControllerYaz2.text,
                 "1": _labControllerYaz2.text,
                 "Ders Adi ve Kodu":
_dersControllerYaz3.text,
                 "t": _teoriControllerYaz3.text,
                 "u": _uygulamaControllerYaz3.text,
                 "1": _labControllerYaz3.text,
              ])},
```

hiçbirimizin çok fazla deneyimi yoktu. Projeye başlamadan önce yaptığımız;

Hangi platformu ve dili seçmeliyiz, hangisi daha avantajlı, bize verilen sürede hangisini daha pratik ve güzel bir şekilde yapabiliriz gibi araştırmalarımız sayesinde öncelikle mobil uygulama geliştirme hakkında bilgi sahibi olduk. Daha sonra ise seçimlerimize karar verdik ve seçtiğimiz dil hakkında araştırma ve öğrenme sürecine girdik. Yeni bir dil öğrenirken en faydalı şey öğrendiklerimizi uygulamaktı ve hemen uygulama sürecine girdiğimiz için öğrendiklerimizden daha fazlasını da uygularken öğrendik ve bu hem bana hem ekip arkadaşlarıma çok fazla şey kattı. Çünkü hem hata alıp o hataların çözümlerinin neler olabileceğini gördük. Bu da ilerleyen süreçlerde tekrar mobil uygulama geliştirmek istediğimizde bize kolaylık sağlayacak. Bunlara ek olarak Flutter dilini tanımamı ve öğrenmemi sağladı. NoSql nedir hangi veritabanları nosql dir onları öğrendik. Firebase nedir ve nasıl kullanılır bunları öğrendik. Ekibimize de planlı ve programlı çalışmayı benimsememiz gerektiğini gösterdi.

Yaptığımız toplantılar ile birlikte beraber çalışıp ekip olmanın kısa zamanda bir proje çıkarmanın nasıl olduğunu öğrendik. Github kullanımına iyice alıştık.

1 ayda daha önce kullanmadığımız bir dili kullanıp öğrenmeyi ve bir ay içinde kendimizi ne kadar geliştirebileceğimizi gördük ve emek verince her şeyin halledildiğini, zamanın yetebileceğini ve önemli olmadığını bir kere daha anlamış olduk.

Proje Sürecini ve Görevleri Belirlerken Nasıl Bir Metot kullandık?

Proje sürecini ve görevleri belirlerken agile metodlarından biri olan Scrum metodunu kullandık. Bu metodu kullanma sebebimize değinecek olursam, belirlediğimiz projemin birçok insana hitap etmesi ve büyük bir proje olması, değişebilecek yani esnek, belki de birçok kez üstünden geçilmesi ve tekrar edilmesi gereken son olarak da ilerleyen süreçlerde isteklerinin ve geri dönüşlerinin bu proje için çok önemli olmasından dolayı Scrum metodu kullarak görevlendirme ve projeyi yönetme yoluna gittik.

- 1- Öncelikle projenin gereksinimlerini tam olarak belirledik.
- 2- Gereksinimleri belirledikten sonra bir öncelik sıralaması yaptık ve onları listeledik.
- 3- Öncelikleri belirledikten sonra projeyi küçük kısımlara ayırdık. Böyle yapmak projede aşama aşama ilerlenmesine ve projede bir değişiklik gerektiğinde bunu proje üzerinde uygulanmasına kolaylık sağlar.
- 4- Daha sonra bu projeyi ekibimiz ile parçalara ayırdık ve her kısım için de ayrı gereksinimleri belirledik.
- 5- Öncelik sırasına göre ilk kısımdan başladık. Seçtiğimiz kısım için projenin ne zamana kadar yetişmesi gerekiyorsa ve büyüklüğüne göre o kısıma ortalama bir süre verdik. Daha sonra projeye başladık ve sprint boyunca günlük toplantılar yaparak (bu toplantılara normalde müşteri için yapılıyorsa müşteri de katılır çünkü ilerleyeşi onun da görmesi ve eğer değişiklik istiyorsa belirtmesi önemlidir.) projemizin ne durumda olduğunu, değişiklik yapmak isteyip istemediğimizi yani genel olarak 10-15 dakikalık toplantılar ile genel ilerleyiş hakkında değerlendirmeler yapılır. Böyle toplantıların yapılması projenin doğru ve düzenli ilerlemesinde, eğer bir değişiklik yapılacaksa çok ilerlenmeden hemen değişikliğin uygulanmasına ve projenin aksamamasını en önemlisi de zaman kaybının yaşanmamasını sağlar.
- 6- Sprint bittikten sonra test aşamasına geçtik ve o kısım test edilmeye başlandı. Bir sorun çıktığında ise o sorun çözdük ve yeniden test ettik. Test sonucunda sorunsuz olduğu

belirlendikten sonra o kısım için sprint bitti ve diğer kısım için sprint başladı. Böyle kısımlara ayırmamız bir sorun çıktığında tüm projeyi değil de sadece o kısımı etkiler ve kısımlar da küçük olduğu için sorunu düzeltmek projenin tamamını düzeltmeye göre daha kolay olur.

- 7- Diğer sprintler için de aynı aşamalar uygulandı ve en son bittiğinde yeniden bir test aşamasına geçtik.
- 8- Test aşaması da sorunsuz bir şekilde bittikten sonra projemiz tamamlanmış ve hazır hale geldi.

C. Tartışma

Mobil uygulama geliştirilirken kaç kişi ile çalışır ve nasıl görevlendirme yapılması daha doğru olur? Hangi geliştiricilere ihtiyaç var?

Mobile Developer:

Kodlama ustalığını alan ve uygulama geliştiren yazılım geliştiricisidir. Akıllı telefon, tabletler vs. için yeni teknolojiler geliştirir.

Backend Developer:

Uygulamanın veritabanı ve işletim sisteminin düzgün ve verimli entegrasyonundan sorumludur. Tüm ön uç dinamiklerinin arka uç yazılımına anında yanıt vermesini sağlamaktan sorumludur.

UI – UX Designer:

UI arayüz tasarımını ifade ederken, UX deneyim üzerine kurulmuş bir tasarım sürecini anlatan geliştiricilerdir. UI Uygulamanın tasarımının işleyişinden, hızından, estetiğinden yani tüm grafiklerden sorumludur. Yazılan koda bir dış görünümüm sağlar. UX ise tasarım yapmaktan çok kullanıcıların site üzerindeki etkileşimin nasıl olacağıyla ilgilenir.

Quality Assurance Specialist:

Uygulamanın test aşaması ile ilgilenir ve projenin başından sonuna kadar ayrılmaz bir parçasıdır. Projenin son aşamasına kadar hazır olmasını sağlamak için hataları ve eksiklikleri tespit eder.

Daha az geliştirici ile hatta tek bir kişi ile bile yapılabilir ama zaman, kalite vb. konularda düşüklük görülür. Bu yüzden yukarıdaki geliştiricilerin olması gerekir. Proje erken bitirilmek istenirse sayılar arttırılabilir.

KAYNAKÇA

- [0] https://flutter.dev/docs
- $[1]\ https://firebase.flutter.dev/docs/overview/$
- $[2]\ https://flutter.dev/docs/development/data-and-backend/firebase$
- [3] https://www.youtube.com/watch?v=PHf7NH2_gQs&t=458s
- [4] https://www.syncfusion.com/
- [5] https://firebase.google.com/docs
- $\hbox{[6] $\underline{$https://flutter.dev/docs/development/ui/widgets/basics}$}$
- [7] https://flutter.dev/docs/development/ui/widgets
- $\hbox{[8] $\underline{https://www.btkakademi.gov.tr/portal/course/google-flutter-ile-mobil-uygulama-kursu-10150\#!/about and the properties of the pro$
- $[9] \ \underline{https://stackoverflow.com/questions/tagged/flutter}$
- $[10]\ https://www.youtube.com/watch?v=kY7QPqXc83A\&list=PLjOFHn8uDrvR-nZtbKtV6NX_-4GaBkGNg$